

Verhoogde verzekeringstegemoetkoming: Toegankelijkheid en vereenvoudiging: de uitdagingen van de hervorming

Maart 2010

Context

Dankzij de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, kunnen betere terugbetalingen van geneeskundige verzorging toegekend worden aan personen met een laag inkomen. Deze maatregel wil aan de volledige bevolking toegang geven tot de geneeskundige verzorging en wil vermijden dat al te hoge gezondheidskosten een bevolkingsgroep die het al moeilijk heeft, in een nog benardere situatie zouden brengen.

De verhoogde verzekeringstegemoetkoming wordt momenteel automatisch toegekend, op basis van een bepaald sociaal voordeel ("RVV voordeel") of na een inkomenscontrole, uitgevoerd door het ziekenfonds. In dit laatste geval, moet het bestaan van de lage inkomsten enkel bewezen worden op het ogenblik van de aanvraag, als de verzekerde kan bewijzen dat hij een van de sociale hoedanigheden bezit, die opgesomd worden door de reglementering ("RVV hoedanigheid"). Bezit hij een dergelijke hoedanigheid niet, dan moet de verzekerde die lage inkomsten bewijzen gedurende een jaar (statuut OMNIO).

De verhoogde verzekeringstegemoetkoming wordt momenteel herzien: men is van plan om het OMNIO-statuuat te integreren in het RVV.

Standpunt MLOZ

De Onafhankelijke Ziekenfondsen verdedigen in dit kader de volgende punten:

Een verhoogde verzekeringstegemoetkoming die beter toegankelijk moet zijn voor de sociale verzekerden

De huidige reglementering ter zake is ingewikkeld en is dan ook een zware dobber voor die sociale verzekerden:

- vanuit administratief oogpunt: de formaliteiten (bv. de formulieren) die ingevuld moeten worden door de aanvrager, zijn soms zeer moeilijk te begrijpen;
- omdat men gebruik maakt van wettelijke en fiscale begrippen die soms erg theoretisch zijn, krijgen de verzekerden vaak de indruk dat dit alles mijlenver verwijderd is van de sociale realiteit, waarmee zij dagelijks geconfronteerd worden;
- deze vaststelling wordt nog versterkt door de economische crisis die we nu doormaken en die financiële situaties van bepaalde sociale verzekerden dramatisch verslechtert.

Vervolg volgende pagina

In het merendeel van de gevallen, kan dit onbegrip van het systeem van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming – een problematiek die aanwezig is in een groot deel van de reglementering van de ziekte- invaliditeitsverzekering – tot gevolg hebben dat sommige personen ontmoedigd raken en dus nalaten om hun rechten te doen gelden; dit is des te betreurenswaardiger daar die maatregelen juist bedoeld zijn voor een bevolkingsgroep, die het sowieso al moeilijk heeft vanuit sociaal en economisch oogpunt.

De MLOZ vindt dat men moet streven naar een vereenvoudiging van de administratieve besommeringen, zodat alle sociaal verzekerden die recht hebben op een dergelijke tegemoetkoming, er sneller en gemakkelijker toegang toe zouden krijgen.

Een verhoogde verzekeringstegemoetkoming die rekening houdt met de noden van de actoren in het veld

De betrokken actoren uit de sector van de gezondheidszorg in het algemeen en de ziekenfondsen in het bijzonder, worden geconfronteerd met een aantal hinderpalen, bij het vervullen van hun opdrachten in het kader van de toepassing van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming.

Zo zijn de ziekenfondsen verplicht om een doorgedreven fiscaal onderzoek in te stellen, dat ver verwijderd is van hun eerste competentiedomein.

De ziekenfondsen moeten hun kennis van de inkomstencontrole bijschaven, opdat ze op termijn het unieke contactpunt zouden kunnen worden voor de sociaal verzekerden voor de vervulling van de formaliteiten, die nodig zijn om voordelen te bekomen, die gepaard gaan met de inkomstencontrole.

De elektronische toegang tot de databases van de FOD financiën met de meest recente informatie over de belasting van de natuurlijke personen, is momenteel te beperkt om op doeltreffende wijze gebruikt te kunnen worden: de toegang van de VI's is beperkt (terwijl het juist de ziekenfondsen zijn die die materie beheren), de toegang wordt geweigerd voor bepaalde jaren ...

Het zou een zeer goede zaak zijn voor de personen die een verhoogde verzekeringstegemoetkoming aanvragen, als die toegang vergemakkelijkt werd: de administratieve bewijslast van die aanvragers zou daardoor verlicht worden en hun dossier zou sneller behandeld kunnen worden. Die toegang moet overigens begrijpelijk genoeg zijn en moet afgestemd worden op de werking van de verzekeringsinstellingen en de ziekenfondsen, met het oog op grotere betrouwbaarheid van de beslissingen die genomen worden over de toekenning.

Een verhoogde verzekeringstegemoetkoming die past in de strijd tegen de sociale fraude

De verhoogde verzekeringstegemoetkoming is natuurlijk een element waarmee rekening moet worden gehouden in de strijd tegen de sociale fraude, die momenteel gevoerd wordt door de verschillende actoren van de sociale zekerheid.

Als men de doelgroep van de verhoogde tegemoetkoming wil helpen zoals het hoort, dan is men verplicht om te werken met een gecontroleerd beheer van de toegekende middelen.

Vervolg volgende pagina

Het is om meer dan ooit nodig om de juiste controles uit te voeren op het bovenste niveau, via een efficiënte verificatie van de verklaring op erewoord van de sociale verzekerde. Ook de toekenning van het recht zou via een systematische controle toegekend kunnen worden.

Ook deze controles moeten gebeuren in het kader van een efficiënte samenwerking tussen de verzekeringsinstellingen, het RIZIV en de overige actoren van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, namelijk het belastingbestuur.

MLOZ pleit daarenboven voor een verbetering van de kwaliteit van de informatie die passeert via de Kruispuntbank voor de sociale zekerheid. Die verbetering is een conditio sine qua non voor de exploitatie van die gegevens, voor de verificatie van de cumulatie van voordelen en dus ook voor de opsporing van gevallen van sociale fraude. De ziekenfondsen zullen hun controlerende rol in het kader van de sociale zekerheid pas dan naar behoren kunnen spelen.

Een verhoogde tegemoetkoming die toegespitst blijft op haar eerste doel

Het is momenteel een trend om het aantal sociale hoedanigheden dat in aanmerking komt voor een verhoogde verzekeringstegemoetkoming, te vermenigvuldigen (vb, een wetsontwerp dat de verhoogde verzekeringstegemoetkoming wil uitbreiden tot de rechthebbenden op een tegemoetkoming van het mazoutfonds en tot de eenoudergezinnen). Met die uitbreiding, gaan bijzondere regels gepaard en ze kan aanleiding geven tot ongelijkheden, omdat ze te moeilijk toe te passen valt. De beslissingen worden niet na rijp beraad genomen, maar overhaast.

De verhoogde verzekeringstegemoetkoming moet toegespitst blijven op haar eerste doel, dit is de bescherming van gezinnen met lage inkomsten tegen de hoge kosten van de geneeskundige verzorging.

De te kiezen oplossing moet eenvoudig zijn, maar moet ook afgestemd zijn op uiteenlopende sociale situaties. De laagte van de inkomsten moet aldus gecontroleerd worden over een uniforme periode (bv. een kalenderjaar), maar het moet ook mogelijk zijn om uitzonderingen toe te kennen, bijvoorbeeld om te beantwoorden aan bijzondere situaties, zoals die van gepensioneerden en invaliden.

Deze bescherming kan uitmonden in bijkomende voordelen in de ZIV, op voorwaarde dat die verbonden zijn met de inkomsten en niet met de gezondheidstoestand van een persoon. Wij kunnen het eens zijn met een bijkomende terugbetaling voor gezinnen die geconfronteerd worden met hoge gezondheidskosten in het kader van de MAF, maar wij kunnen het niet eens zijn met de toekenning van een bijkomende terugbetaling aan chronisch zieken, die alleen afhankelijk zou zijn van hun inkomsten.

Vervolg volgende pagina

Conclusies

De Onafhankelijke Ziekenfondsen pleiten dus voor een vereenvoudiging en een uniformisering van de reglementering op de verhoogde verzekeringstegemoetkoming. Ze vragen tevens dat deze zou worden herzien op basis van de reële verwachtingen van de betrokken bevolkingsgroepen. Vooral de te vervullen administratieve formaliteiten en de regels voor het in aanmerking nemen van de inkomsten, zijn aan een herziening toe.

Een betere verhoogde verzekeringstegemoetkoming vereist, volgens de MLOZ, een verbetering en vervolmaking van de bestaande systemen – dit in het kader van de bestrijding van de sociale fraude - Het is geen goed idee om het aantal systemen te vermenigvuldigen.

Informatiebronnen (reglementaire basis)

[KB](#) van 1.04.2007 (B.S. 03.04.2007), tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden voor de verhoogde verzekeringstegemoetkoming.

Artikel 37 §§1 en 19 van de wet betreffende de verplichte verzekering geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 en tot invoering van het OMNIO-statuut.

Omzendbrief V.I. van 5 juni 2008 (V.I. n°2008/239): hervorming van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming – invoering van het OMNIO-statuut.